

השבת של רבי נחמן מברסלב

ועתה
ועתה יקר ...

ליהודים
היתה אורה ...

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר: (קל"מ ב, סז)

טוב להגיד ולשיר נ נח נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

(ספר אבני הנחל א' - מכתב פ"ח)

מכתב

ב"ה, ט' ניסן תשכ"ה.

לכבוד עצמי ובשרי, היחיד בדורו אשר צלחה עליו רוח חכמה וגבורה מאת הצדיק החכם האמת הגיבור ובעל כח גדול, להבקיע את חומת הברזל לעלות לראש ההר בתקיפות ועזות גדול, להראות לכל העמים והשרים את יפי קדשת השבת שהוא אור ליהודים. כל ישראל מפליגים ומרגנים בשבחו ועוטרם לראשו עטרת פז ואומרים אשרי חלקו, ואשרי האם שיש לה בן כזה אשר נתן נפשו בכפו לגדל ולקדש ה' בכל העולמות. ברכה ושלוש וחיים אמתיים לארך ימים.

היום זכיתי להתענג ולשמוח בברכת לבך החסם, בצרופ נדיבת לבך הטוב והישר על סך מאה וחמשים ל"י מיום ו' ניסן תשכ"ה. ישלם ה' פעלך הטוב ויוסיף עליך ועל ביתך שנים הרבה טובים ובריאים בכל רמ"ח אברים ושס"ה גידים, ונר הצלחתך יעלה לעילא ולעילא ותזכה לקשר ולדבק עצמך באמת במסירת נפש בהצדיק האמת ואנשיו הכשרים האמתיים, שהוא חיינו וארך ימינו לדור דור.

החיית את נפשי מאד, שאני רואה בזה שהדבורים הטובים הנובעים מהנחל נובע מתנוצצים ומשרשים בעמק לבך ונשמתך הגבוהה מאד מאד בשרשה, אשר זאת היא עיקר יסוד יהדותינו ויסוד כל התורה והמצוות. חזק נא אחי חביבי נפשי ולבבי, חזק ואמץ באמונה הישרה ובבטחון חזק שלא יעזבך ה' לעולם בגשמי ורוחני בזכות אור חיינו רבנו נ נח נחמן מאומן ז"ל.

מחמת טרדות החג הקדוש ההכרח לסיים, בברכת חג כשר ושמוח, אוהבך האמתי ועבדך הנאמן המפקיר את עצמו בשביל טובתך וישועתך. **ישראל דב אודסר**

(ספר ימי מוהרנ"ת - סימן ס"ה)

סיפור

... [רבי נתן מספר על הסתלקות רבנו הקדוש] ותכף נעשה בודאי קול רעש גדול וצעקנו אנא בכח ובודאי נעשה בכיה גדולה ועצומה מאד ושום אשה לא הייתה בבית מעת שנסתלק בשלום עד יום המחרת שהוציאו אותו מביתו לקבורה, וגם זה אינו שכיח אצל שום אדם ששום אשה לא תבכה עליו, כי בנותיו לא היו אצלו אז ואשתו לא מלאה לבה לכנס לחדרו לבכות עליו כי הייתה אשתו השנייה שלא היה לה שום התחברות עמו וזכרונו לברכה רק הייתה בוכה בחדרה ומיד שיצאה נשמתו בקדשה והתחילו לפשט ממנו בגדיו, בתוך רעש הבכייה, נזדרז רבי שמעון מיד ולקח המפתח ופתח הקמדע (השידה), והוציא משם כל הכתבים שלא נמסרו לנו בחייו והיו כמה ספרים וקונטרסים מפזרים ולקחם כלם והלך לחדר אחר שהיה שם תנור כדי לשרפם כאשר צוה עליו כנזכר לעיל והלכתי גם כן עמו במר נפש בבכייה כדי לזכות לשאוב על כל פנים מהעשן הקדוש של תורתו הנוראה שלא זכו הדור להנות מהם אוי לנו מה שאבדנו בעוונותינו הרבים ואחר שהשליכם אל התנור חזרתי ובאתי אליו זכרונו לברכה לחדרו ומצאתיו כבר מנח על הארץ כי בתוך שהייתי שם בחדר האחר בתוך כך הניחוהו על הארץ ומצאתיו פניו מגלה והיה כמו מחיד קצת ונוראות זכות קלסתר פניו הנוראות אז, היו ממש כמו תאר פניו בחייו בעת שהלך בביתו אנה ואנה וחשב מה שחשב שהיה מנח עליו כל מיני חן אמתי שבכל העולמות, אותו החן הנורא והיפי הנפלא היו עליו אז בעת שראיתיו מנח על הארץ ואי אפשר לצייר זאת כי-אם למי שזכה לראותו בחייו בעת הנ"ל כשהלך בביתו אחת הנה ואחת הנה:

ליפאזים הייתה אורה ואמתה ...

שבת הצוה

באהל מועד מחוץ לפרכת .. (כו, כא)
וזה בחינת מצות הדלקת נרות המנורה, וזהו בחינת הדלקת נר חנכה, כי בכלליות נקראים כל הימים אשר הצדיק חי על פני האדמה נקרא בחינת יום. ואחר כך כשנסתלק הוא בחינת לילה, כמו שכתוב במיתת יאשיהו: ביום בא השמש בצהרים וכו'. הינו כי בזמן שהיה הבית המקדש שאז היה עיקר הארת המוחין כידוע ואז היה עיקר המשכת התורה, כמו שכתוב: כי מציון תצא תורה וכו'. אבל גם אז היה עיקר המשכת המוחין והתורה ביום וסמוך ללילה היו צריכין להדליק נרות המנורה, דהינו להמשיך בחינת שמן משחת קדש, שהוא הדעת, להמשיכו מהתורה שקבלו ביום להדליק בו כל הנרות הקדושות בלילה כדי שיאירו הנרות הקדושות בלילה, דהינו שגם בלילה יאיר עלינו אור התורה שקבלנו ביום על ידי שדלקנו משם הנרות הקדושות של המנורה, כי עיקר הארת נרות המנורה נמשכין מבחינת אור התורה כמו שכתוב באהל מועד מחוץ לפרכת העדת יערך אתו וכו'. שנרות המנורה צריכין שיהיו ערוכים כנגד ארון העדות ששם התורה, כי משם הם מאירין בכל לילה, דהינו מהתורה שקבלו ביום.

וכן בכלליות העולם שכל ימי הצדיק הוא בחינת יום ואז עיקר המשכת הדעת והתורה שהמשיך עלינו. ואחר הסתלקותו שהוא בחינת לילה ואז נסתמו תרעין [שערים] דגן עדן ונסתלק הדעת אך אנו מחיין עצמנו בהתורה שהמשיך עלינו ביום, דהינו בחיים חיותו, כי הצדיקים הגדולים, שהם בחינת משה, הם ממשיכין חידושי תורתם על ידי עלית הנפשות (עיין לקוטי מוהר"ן א' - סימן י"ג), והם ממשיכים התורה ממקום עליון נורא ונשגב כזה בשכל נפלא כזה עד שיש כח בתורתם להשיב ולהחיות כל הנפשות שיעסקו בתורתם לנצח, כי התגלות תורתם היה על ידי שהעלו הנפשות כנ"ל, ובגדל כחם העלו גם את כל הנפשות העתידין לבוא בבחינת ולא אתכם לבדכם וכו', כי את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה. והמשיכו התורה בקדשה כזאת עד שכל מי שיעסק בתורתם תאיר לו התורה לצאת מחשכת אפלתו בבחינת נר לרגלי דברך ואור לנתיבתו. כי על ידי עסקו בהתורה חוזר ונתחדש נפשו בבחינת עבור מחמת שזאת התורה נמשכת מעלית התחדשות הנפשות את אשר ישנו פה ואת וכו'. וזה בחינת טעמה כי טוב סחרה לא יכבה בלילה נרה, שאפילו בלילה, דהינו אחר הסתלקותו לא תכבה נרו לעולם ועד מחמת שסחורתו, דהינו תורתו טובה מאד בחינת טעמה כי טוב סחרה וכו', כי המשך תורתו בשכליות כאלה, שעל ידי זה תורתו יש לה כח להאיר גם בלילה ולא תכבה נרו לעולם ועד. (לקוטי הלכות - הלכות אבידה ומציאה ג' - ה')

ונקדש בכבודי ... (שמות כט, מ)

צריך להתיירא ולפחד מן הכבוד, כי כבוד הוא סכנה גדולה, סכנות נפשות, כי הוא דן את כל הדינים, כמו שכתוב (תהלים כד): מלך הכבוד, כי כבוד הוא בחינת מלכות, הדן את הכל. ואזי הכל חוקרים ושואלין: מי הוא זה מלך הכבוד; אם הוא ראוי לזה. וזה שכתוב (שמות כט): ונקדש בכבודי - אל תקרי: בכבודי, אלא: במכבדי (זבחים קטו:), כי על ידי הכבוד יוכל לגרם לו מיתה, חס ושלוש, ואזי הוא נשקל במאזנים, אם, חס ושלוש, יפגם בהכבוד כחוט השערה, שלא יקבלו כמו שצריך, אזי, חס ושלוש, כף חובה מכרעת. וזה נקרא: מאזני צדק (ויקרא יט), כי צדק מלכותא קדישא, שהוא בחינת כבוד, מלך הכבוד כנ"ל. והינו מאזני צדק, כי אז נשקל במאזנים. (לקוטי מוהר"ן א' - סימן קל"א)

עצות ותפילות

(עצות המבוארות – פורים, א')

על ידי שמחת פורים במחייאת כפים ורקודים, היינו על ידי ההתחזקות בימי הפורים בשמחה גדולה ורבה, עד כדי רקודים ומחייאת כפים, זוכה להמשיך על עצמו קבלת התורה בנגלה ובנסתר, שזוהי הארה נפלאה של מרדכי ואסתר. היינו שזוכה להתעוררות גדולה וחשק עצום לקיים את מצוות התורה שבנגלה, ולהבין באמת ולקיים סודות וחכמות אמתיות שבתורת הנסתר. עוד זוכה לקיים מצוות ספירת העמר כראוי. גם על ידי שמחת פורים כראוי, זוכה להכניע את קליפת המן עמלק ימח שמו, היינו התאוות ומדות רעות, שהן מְכֻנֹּת קליפת המן עמלק. ועל ידי שמחת פורים כראוי מתבטלים גאוה ועבודה זרה וכפירות, וזוכה לאמונה גדולה ולחכמה דקִדְשָׁה, ולחיים ואריכות ימים, ונמתקים ובטלים כל מיני דינים וגזרות רעות מישראל:

● ... ותעזרני ברחמיך לקיים ולקבל את ימי הפורים בשמחה גדולה, ונזכה שימשיך קִדְשֵׁת הארת פורים, קִדְשֵׁת מרדכי ואסתר, עלינו ועל זרענו ועל כל עמך בית ישראל. ונזכה לקיים כל המצוות הנוהגות בפורים בקִדְשָׁה ובטהרה ובלב טוב ובשמחה גדולה. ותיתן שמחה בלבנו עד שתפשט השמחה בידינו ורגלינו, ונזכה אז להמחאת כף ורקודין דקִדְשָׁה בשמחה גדולה לשמך באמת... (לקוטי תפילות א' – מתוך תפילה י):

● פורים הוא הכנה לפסח.

היינו שעל ידי מצוות ושמחת פורים כראוי, זוכים להנצל מחמץ בפסח, וזוכים לקיים כל מצוות הפסח כראוי. (עצות המבוארות – פורים, ב')

● ועזרנו והושיענו להתענות

תענית אסתר קודם פורים בקִדְשָׁה גדולה, ולומר סליחות בכוונה גדולה, ולצעוק ולזעוק אלך מאד מאד. ותפתח את לבבי שאזכה להרגיש כאב עוונותי באמת בלבי, ועצם צרת נפשי אשר אין לשער, עד שאזכה לזעוק זעקה גדולה ומרה כראוי לי לזעוק לפי רבוי עוונותי ופשעי העצומים, ופגמי הגדולים והרבים מאד, עד אשר יתעוררו רחמיך עלי באמת, ותמהר להושיעני ולגאלני ממני בעצמי, ותעשה את אשר בהקדך אלך ואת מצוותיך אשמור באמת ובלב שלם. אבי מלכי יוצרי ובוראי ועושי, הורני הדרך איך להתחיל מבחינת קִדְשֵׁת פורים, כאשר רמזת לנו על ידי חכמיך הקדושים, עזרני בדרך נס וישועה נפלאה ונוראה, בדרך חידוש נפלא ונורא, באִפֶּן שאזכה מעתה לשוב אלך בתשובה שלמה באמת. ואזכה להתחיל מחדש התחלה שלמה ואמתיית בכל לב ונפש בעבודתך באמת, ותורני ותלמדני באמת ממה להתחיל ובאיזה דרך ועצה אזכה לשוב אלך באמת:

● רבונו של עולם, גדל העצה ורב העלילה, תקנני בעצה טובה מלפניך והושיעני מהרה למען שמך, באִפֶּן שאזכה מעתה לתשובה שלמה באמת כל ימי חיי, ולא אסור מעתה מרצונך ימין ושמאל. ואזכה ללמד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תורתך באהבה, ולקיים כל המצוות וכל הדברים שבקִדְשָׁה, ולעשות כל דבר ודבר במועדו ובזמנו, והכל אעשה יפה בעתו בקִדְשָׁה ובטהרה גדולה. ותחזקני בשמחה וחדוה תמיד. ואזכה בכח הצדיקים האמתיים לגרש ולבטל ממני ומכל ישראל קליפת המן עמלק ימח שמו, ולהמשיך עלי קִדְשֵׁת הנס והישועה של פורים. ותרחם עלינו בכל דור ודור ובכל שנה ושנה, שנוכה לשמוח מאד מאד בימי הפורים בשמחה גדולה וחדוה רבה ועצומה, ונזכה לקיים מצוות קריאת המגילה בקדושה ובטהרה גדולה ובשמחה רבה ועצומה; ונזכה להתבונן גודל עוצם הנס הנפלא והישועה הנוראה והעצומה הזאת, ולפרסומי נסא בפני כל עם ועדה, ונזכה לקיים מצוות משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים, ומצוות סעודת פורים בשלמות גדול ובשמחה רבה ועצומה.

● ונזכה לקיים מצוות השכרות של פורים כאשר צונו חכמינו זכרונם לברכה; ותעזרנו ותשמרנו שלא יזיק לנו השתיה והשכרות של

פורים כלל, לא בגוף ולא בנפש, ולא נזיק שום אדם ולא שום דבר על ידי השכרות, רק נזכה על ידי השכרות של פורים לבא לתוך שמחה גדולה וחדוה רבה ועצומה מאד, לתוך שמחה של פורים, אשר אז מאיר הארה נפלאה ועצומה שהוא הארת מרדכי, אשר אין דוגמתה בכל ימות השנה.

● ואזכה להיות שמח בכל לב, ולשמח גם אחרים, לשמח כל ישראל עמך בשמחת פורים בחדוה רבה ועצומה מאד מאד, נגילה ונשמחה בישועתך בשמחה אמתיית, באופן שיהיה לך לנחת ולרצון, ותקבל שעשועים גדולים משתייתנו ושמחותינו בפורים הקדוש; ונזכה גם עתה בכל שנה ושנה להנס הגדול והישועה הנפלאה של פורים, להכניע ולגרש ולעקור ולבטל מאתנו קליפת המן עמלק וזוהמתו הגדולה, ולמחות שמו וזכרו מן העולם, ולטהר עצמנו מזוהמתו בקדושה ובטהרה גדולה, ולהמשיך עלינו קדושת מרדכי ואסתר.

● ונזכה להמשיך שמחת פורים על כל השנה כולה, לשמוח תמיד בך בשמחה וחדוה רבה באמת, ועל ידי זה נזכה לקדושת וטהרת הפרה אדומה, ולקדושת פסח באמת. ונזכה להיות בשמחה תמיד, ויקויים בנו מקרא שכתוב: כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי (לקוטי תפילות ב' – מתוך תפילה לז):

שיחות

(ר' ישראל אודסה, זצ"ל - המשך)
 ... שמה יש כל הרפואות

וכל הישועות [אומן] אה, מה שיהיה בעולם, איזה שמחה, כולם נהיה תמים ויהיה העולם מלא שמחה, הרוסים בכל שנה תחדשו, הם יראו שיש יותר משנה הקודמת, הרבה יותר, יהיה דולרים הרבה, הם ישמחו מאד, ויהיה לנו קו מלוד לאומן, ישר לאומן, יש כבר שדה תעופה! הוא לא צריך צבא, כולם צריכים אומן, בשביל מה צבא? ורבנו הקדוש אמר: "יהיה נסיעות, באווירון", הוא גילה את האווירון לפני מאתיים שנה, מתי שהעולם לא האמינו שיהיה אפשר לנסוע באווירון, איך? לא יהיה שום עצבות בעולם, רק שמחה, יש עניין שנתהפך הכל לטובה", מי לא ירצה לנסוע להעניין שמחה הכל לטובה? איפה זה העניין? אנחנו צריכים מאד את העניין, איפה הוא? העניין הוא מי שגילה זה, הוא העניין! רבי שמעון בר יוחאי הוא "יעיר ויקדיש מין שימא נחית", ועכשיו יש "ניחל נובע מיקור ח'כמה" מאומן, 'נחמן מאומן', כל העולם לא ידע מאומן, רק מברסלב, ועכשיו כל העולם יודעים מאומן, רבנו הקדוש חתם 'נחמן מאומן', נשאר השם 'אומן', כל כך נעים המילה 'אומן', קל ויפה, 'אומן!' הם ייסעו ולא יהיה להם שום עניין, רק להתייחד, אי אפשר להיות באומן בלי יהדות, אז כולם יתייחדו, כל הרוסים יראו שזה טוב...

... [לבחור דובר צרפתי, רבי ישראל אמר:] ללמוד באולפן לשון הקודש, אז הוא יוכל להגיד "ליקוטי תפילות" וכל התורה. אין דיבורים לדבר ולספר איך רבי ישראל קרדונר היה אומר לקוטי תפילות, אי אפשר לתאר דבר כזה, רוחני, נשמה, אבל הוא האיר בלב, מונח בלבי, בכל האברים הקול שלו, הוא היה מנגן ניגון דקדושה, ניגון כזה, ניגון של משיח... להגיד בפה מה שכתוב בספר, בפשטות, כמו שכתוב להגיד בפה, ומזה יבוא זמן... [הייתם מקושרים לאנ"ש בירושלים?] קצת, לא הרבה, היה להם [רבי], אבל העיקר עבודת האמת, המסירת נפש, לבטל דעתו, יש עניינים...

... עיקר הדיבור זה רק מן השם, התורה עם השם, זה נקרא דיבור... יש שמועה שרבנו נפגש עם נפוליאון, לא ברור, יש שמועה שהוא נפגש אתו...

126

מוקדש לרפאה שלמה של

אילנה בת בלרה, בתוך שאר כל חולי עם ישראל

